

Oferta

Centrum
Historii
i Kultury
Romów
w Oświęcimiu

Filmy

dokumentalne

CENTRUM HISTORII
I KULTURY ROMÓW

INSTYTUCJA KULTURY
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

 KULTURALNA
MAŁOPOLSKA

„Zanim opadną liście”

Reżyseria: Ślesicki Władysław (1964)

Czas trwania: 28 minut

„Zanim opadną liście” to film o życiu codziennym romskiego taboru. Przedstawia obraz romskiego świata w przededniu jego zagłady. W momencie realizowania filmu w ówczesnej Polsce nasilała się kampania na rzecz przymusowego i masowego osiedlania wędrownych Romów. Rok 1964 stanowi punkt zwrotny w tym procesie. Począwszy od tej daty wędrowanie, które przez stulecia wyznaczało styl i rytm życia Romów, stopniowo odchodziło do lamusa historii. Dzięki kadrom Ślesickiego widzowie mogą „przenieść” się do świata romskiej tradycji

i kultury w formie „czystej”, niezmaconej ingerencją świata zewnętrznego. Sielskość filmowych scen ma charakter pozorny, symbolizuje, jak krucha i bezradna wobec czasu jest wszelka trwałość i stabilność, jak nieuchronne są przemiany.

„Ostatni Cygan w Oświęcimiu”

Rok produkcji: 1996

Reżyseria: Maria Zmarz-Koczanowicz

Czas trwania: 30 minut

„Ostatni Cygan w Oświęcimiu” – dokument o założycielu i prezesie Stowarzyszenia Romów w Polsce, który po latach przymusowej emigracji w Szwecji i Niemczech powraca do Oświęcimia. Wątek biograficzny łączy się z historią Romów w Polsce w okresie powojennym. Film opowiada o losach Romana Kwiatkowskiego i jego rodziny, która w wyniku akcji przymusowego osiedlania Romów pod koniec lat sześćdziesiątych zamieszkała w Oświęcimiu. Motywem przewodnim dokumentu są wydarzenia z września 1981 roku, kiedy to w Oświęcimiu doszło do próby pogromu Romów, w wyniku którego musieli oni opuścić Polskę. Przewijające się wypowiedzi Romana Kwiatkowskiego dają wstrząsające świadectwo atmosfery tych wydarzeń przepełnionych strachem, smutkiem, rozczarowaniem. Z ich treści wypływa pytanie, dlaczego do tego doszło? Dlaczego koledzy i sąsiedzi przeistoczyli się w agresorów?

„SKAZANI NA ZAGŁADĘ”

Rok produkcji: 2008

Reżyseria: Adam Sikora

Czas trwania: 52 minuty

„**Romowie – skazani na zagładę**” - głównym bohaterem filmu jest Edward Paczkowski, jeden z nielicznych ocalałych świadków romskiego Holocaustu. Rom, który jako dwunastoletni chłopak trafił do obozu KL Auschwitz-Birkenau, skazany został za udział w polskiej partyzantce. Nierozpoznany przez Niemców jako Rom, osadzony został w obozie macierzystym. Obserwował przez obozowe druty ponurą eksterminację swojego narodu. Był świadkiem wielu zbrodni, jakich dopuścili się esesmani na romskich więźniach. Kilka miesięcy po jego przybyciu do obozu deportowani zostali jego najbliżsi - brat, ojciec, mama i siostra. Nikt z nich nie przeżył. Film jest próbą wydobycia z mroku niepamięci ofiar hitlerowskiej zagłady, aby raz jeszcze przypominały nam o swoim dramacie, o tym, że żadna ideologia nie może być ważniejsza od życia, gdyż jest ono czymś nienaruszalnym i bezcennym. Tak jak nienaruszalnym jest prawo do dzieciństwa, miłości, szczęścia i do odrębności. Kto to prawo narusza, popełnia niewybaczalną zbrodnię, o której nie można zapomnieć.

„Zapomniane Tabory”

Rok produkcji: 2017

Reżyseria i realizacja: Bartosz Boruta, Władysław Kwiatkowski,
Piotr Szydło

Czas trwania: 47 minut

„Zapomniane Tabory” ukazuje mało znaną specyfikę taborowego życia Romów na przestrzeni czterech pór roku. Ukazanie rzeczywistej kultury Romów poprzez film przyczyni się do przełamywania istniejących stereotypów nt. Romów, a ponadto przybliży samym Romom, szczególnie młodemu pokoleniu, ten bezpowrotnie miniony okres historii ich narodu.

W Polsce od 1964 roku władze nasiliły działania mające na celu zniechęcenie Romów do prowadzenia wędrownego trybu życia poprzez egzekwowanie wobec nich ogólnie obowiązujących przepisów, głównie meldunkowych, drogowych, sanitarnych, tych dotyczących obowiązku szkolnego oraz zgromadzeń publicznych. W rezultacie tego liczba rodzin koczujących spadła, a ostatecznie doprowadzono do całkowitego zatrzymania taborów. O romskiej koczowniczej przeszłości przypominają jedynie okolicznościowe spotkania i pamiątkowe uroczystości z odtwarzaniem życia taborowego. Film „Zapomniane tabory” jest takim spotkaniem z taborami. Głównym celem filmu było ukazanie minionego już okresu z życia taborowego Romów poprzez wypowiedzi nielicznych, żyjących jeszcze świadków tego okresu, jak również poprzez zaangażowanie młodego pokolenia jako grupy rekonstrukcyjnej przy realizacji filmu – szczególnie w fabularyzowanych scenach taborowych.

Zapraszamy do kontaktu

Centrum Historii i Kultury Romów
w Oświęcimiu

Godziny pracy sekretariatu:
poniedziałek-piątek, 8-16

Adres: ul. Berka Joselewicza 5,
32-600 Oświęcim, Polska

E-mail: sekretariat@chikr.pl
Tel: +48 33 447 40 58

www.chikr.pl
[facebook.com/Centrum Historii i Kultury Romów](https://facebook.com/CentrumHistoriiIKulturyRomow)